

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Helene Svensson
Tfn 026-17 90 91
helene.svensson@gavle.se

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden

Redovisning av vidtagna åtgärder för att avhjälpa påtalade brister efter uppföljning av tidigare beslut från Skolinspektionen inom Gävle kommun Dnr 31- SI 2019:291

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget, samt
Att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Bakgrund

I beslut från Skolinspektionen 219-06-20, dnr 31-SI 2019:291, konstateras att Gävle kommun inte uppfyller kraven enligt de föreskrifter som gäller för systematiskt kvalitetsarbete. Efter de påtalade bristerna vidtog Gävle kommun åtgärder för att komma till rätta med de brister som enligt beslut från Skolinspektionen förelåg. Skolinspektionen har därefter gjort en uppföljning av de brister som framkom tidigare. Uppföljningen bygger på den redovisning av vidtagna åtgärder som Gävle kommun inkom med till Skolinspektionen den 18 december 2019. Skolinspektionen gör bedömningen att brister fortfarande kvarstår (Beslut efter uppföljning för vuxenutbildning, efter tillsyn i Gävle Kommun)

Enligt skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att

avhjälpa de påtalade bristerna. Mot bakgrund av bristerna i arbetet med studieplaner, det målinriktade arbetet mot kränkande behandling samt bristerna i det systematiska kvalitetsarbetet och resursfördelningen föreligger skäl att förelägga Gävle kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ärendebeskrivning

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gävle kommun att senast den 30 september 2020 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Förutsättningar för vuxenutbildningen

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Gävle kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Hemkommunen tar ansvar för att det för varje elev inom kommunal vuxenutbildning upprättas en individuell studieplan, att planen innehåller uppgifter i enlighet med författningarnas krav och att de informeras när planen revideras. (20 kap. 8 § skollagen; 2 kap 16 § förordning om vuxenutbildning).

Åtgärder

Gävle kommun ska se till att individuella studieplaner upprättas och revideras i enlighet med skolförfattningarna. I detta ingår:

- Att rektorerna ser till att en elevs individuella studieplan vid behov revideras.
- Att rektorerna ser till att informera en elevs hemkommun om elevens individuella studieplan reviderats.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att bristen avseende Gävle kommuns arbete med elevers individuella studieplaner kvarstår. Huvudmannen uppfyller fortfarande inte författningarnas krav på att studieplanerna hålls aktuella och att elevernas hemkommuner hålls informerade om ändringar i dessa planer.

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 juni 2019 att det fanns brister i Gävle kommuns arbete med individuella studieplaner i den kommunala vuxenutbildningen. Utredningen visade att huvudmannen uppfyllde formella krav på att utarbeta en individuell studieplan för varje elev vid studiernas början, men att samtliga studieplaner inte reviderades och hölls aktuella. Därigenom kunde inte heller elevernas hemkommuner informeras om

förekommande ändringar i studieplanerna. Detta medförde också att flertalet av de individuella studieplanerna inte uppfyllde syftet att vara ett redskap för individualisering i utbildningen, vilket i förlängningen riskerar att drabba en elevs möjligheter att utan dröjsmål nå uppsatta mål i studieplanen.

Enligt huvudmannens redovisning från 18 december 2019 har huvudmannen inlett ett utvecklingsarbete i form av ett projekt som beräknas pågå till juni 2020. Syftet med projektet är att utforma en process som förväntas säkerställa att varje enskild elev i kommunala vuxenutbildningen har en upprättad individuell studieplan som revideras vid behov. Huvudmannen tänker sig också att uppföljning av de individuella studieplanerna ska ingå i det systematiska kvalitetsarbetet och därigenom ge ett underlag för planering av verksamheten. Huvudmannen redovisar inga genomförda åtgärder och i redovisningen framgår inget som beskriver hur elevernas hemkommuner ska hållas informerade om ändringar i studieplanerna sker. Av redovisningen framgår också att huvudmannen är medveten om att de individuella studieplanerna inte uppfyller författningskraven.

Styrning och utveckling av vuxenutbildningen

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Gävle kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen i förhållande till de nationella målen, och dokumenterar denna uppföljning. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om och genomför nödvändiga utvecklingsåtgärder för att säkerställa en likvärdig utbildning, och dokumenterar dessa. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen; Lvux 12, 1 Utbildningens uppdrag och värdegrund, Utveckling av vuxenutbildningens verksamheter)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)
- Kommunen fördelar resurser till utbildning inom skolväsendet efter elevernas olika förutsättningar och behov, för att säkerställa en likvärdig utbildning. (1 kap. 9 §, 2 kap. 8a § skollagen)
- Huvudmannen ser till att det i verksamheterna bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever samt tar emot anmälningar om kränkande behandling från rektorer. (6 kap. 6-10 §§

skollagen; Lvux 12, 1 Utbildningens uppdrag och värdegrund, Grundläggande värden)

Åtgärder

Gävle kommun ska se till att det systematiska kvalitetsarbetet för kommunal vuxenutbildning bedrivs i enlighet med skolförfattningarna. I detta ingår:

- Att resultat följs upp för att få en samlad bild av verksamheterna, innefattandes kunskapsresultat och trygghet och studiero samt att det bedrivs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling.
- Att resultaten analyseras.
- Att utvecklingsåtgärder beslutas och resurser fördelas utifrån analysen.
- Att genomförandet av utvecklingsåtgärderna planeras, innefattandes vem som är ansvarig för de olika utvecklingsåtgärderna och när de ska följas upp.
- Att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att bristen avseende Gävle kommuns styrning och utveckling av utbildningen kvarstår. Uppföljning, analys, planering för och beslut om åtgärder har fortfarande inte genomförts. Huvudmannen har inte heller vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att utbildningen är likvärdig genom att resurser fördelas utifrån elevernas förutsättningar och behov. Vidare bedriver huvudmannen inte ett målinriktat arbete mot kränkande behandling. Trots att en hel termin har förflutit sedan huvudmannen fick föreläggandet är merparten av arbetet med åtgärderna i planeringsstadiet. Det innebär att huvudmannen fortfarande inte uppfyller författningarnas krav på ett systematiskt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 juni 2019 att det fanns brister i Gävle kommuns systematiska kvalitetsarbete för kommunal vuxenutbildning. Utredningen visade att huvudmannen inte följde upp vuxenutbildningens resultat som grund för ett utvecklingsarbete. Eftersom uppföljningen hade brister saknades en grund för analys, planering och beslut om åtgärder, och i förlängningen även för resursfördelning utifrån egentliga behov i verksamheterna. Huvudmannen följde inte heller upp att det genomförs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling.

Enligt huvudmannens redovisning från 18 december 2019 har huvudmannen inlett ett utvecklingsarbete för att under 2020 skapa en ledningsmodell för vuxenutbildningens systematiska kvalitetsarbete, som ska koordineras i kommunens ledningssystem. Tanken är att vuxenutbildningens mål, resultat, analys och åtgärder ska samlas på detta sätt och göras tydligt för alla nivåer i styrkedjan.

Huvudmannen uppger att vuxenutbildningens ledningsgrupp vid tiden för redovisningen som ett första steg samlar fakta om verksamheten och att en kartläggning för en verksamhetsbeskrivning ska påbörjas i januari och bli klar i juni 2020. Vidare uppger huvudmannen att uppdragsprocessen *Att utbilda vuxna* samt indikatorer för att nå uppdragsprocessens mål är definierade. Övriga åtgärder i form av bland annat processkartläggning, analys av nulägesbeskrivningar och utformning av verksamhetsplan, liksom resultat av analys som underlag för resursfördelning är i planeringsstadiet. Det gäller även det målinriktade arbetet mot kränkande behandling, där huvudmannen under läsåret planerar att genomföra en elevenkät, vars resultat är tänkt att utgöra underlag för arbetet inom området.

Åtgärder som vidtagits

På huvudmannanivå

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har på sitt sammanträde 2020-09-23 fattat beslut om uppföljning av vuxenutbildningen.

På verksamhetsnivå

Att rektorerna ser till att en elevs individuella studieplan vid behov revideras och att rektorerna ser till att informera en elevs hemkommun om elevens individuella studieplan reviderats

Idag har alla elever på Vuxenutbildningen en individuell studieplan och denna är ej längre statisk:

- Från och med studieperiod 5 med start 2:a november går vuxenutbildningen över till en digital individuell studieplan (ISP). Den digitala ISP:en ska vara tillgängligt förutom för studie- och yrkesvägledare, den administrativa personalen men även för både lärare och berörda elever. Medarbetare kommer att utbildas och elever informeras löpande från hösten 2020.
- En rutin för studie- och yrkesvägledare (SYV) för hur berörda kommuner får kännedom om ändringar i folkbokförda elevers ISP. Bifogas som bilaga.

- Vid Sfi genomförs kartläggningssamtal med alla nya elever. Underlaget förs in i ISP:en av studie- och yrkesvägledare.
- Ansökningar till Komvux sker digitalt med tvingande textboxar för att samla in relevant information, såsom mål med studierna, till ISP från de elever som inte uppsöker SYV.
- Elever som har behov av att revidera sin ISP gör det i samråd med SYV eller annan administrativ personal. Revideringar är exempelvis ändring av studietakt och kursbyten

Att resultat följs upp för att få en samlad bild av verksamheterna, innefattandes kunskapsresultat och trygghet och studiero samt att det bedrivs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling.

På Vuxenutbildningen i Gävle kommun finns fem studieperioder. Efter varje avslutad studieperiod sammanställs resultat såsom kunskapsresultat och trygghet och studiero samt kränkande behandling. Resultaten jämförs med riket men även historiskt. En sammanställning rapporteras till medarbetare på Vuxenutbildningen och för nämnden på nästkommande nämndsmöte.

Det finns nu en e-tjänst där ärenden samlas in kring kränkande behandling. Rutin finns för ärendehantering, se bilaga.

Det finns en klagomålstjänst där ärenden tas emot och hanteras vidare, för att hantera brister på lokal nivå. Se rutin som bilaga.

Att resultaten analyseras och att utvecklingsåtgärder beslutas och resurser fördelas utifrån analysen

Kunskapsresultaten, elevernas upplevda trygghet och studiero och klagomålsärenden presenteras och diskuteras på en gemensam analysdag. Rektorerna leder denna, och alla medarbetare deltar. Varje år sker två analysdagar. Under analysdagen analyseras hur det kommer sig att resultaten av det insamlade materialet ovan ser ut som de gör. Huvudfrågorna för analysen är:

- Vad är det vi gör som är bra och ska fortsätta göra?
- Gör alla det vi är bra på? Är det arbetssättet en standard?
- Vad är det vi gör som vi behöver ändra på och som kan förbättras?

Efter analysdagen sammanställer ledningsgruppen de förslag som har kommit fram under analysdagen. Ledningsgruppen prioriterar sedan kring vilka

utvecklingsåtgärder som behöver göras. Verksamhetschefen för vuxenutbildningen presenterar de prioriterade utvecklings- och förbättringsåtgärder för huvudmannen som beslutsärende under nästkommande nämnd. Nämnden vidtar eventuella åtgärder.

Att genomförandet av utvecklingsåtgärderna planeras, innefattandes vem som är ansvarig för de olika utvecklingsåtgärderna och när de ska följas upp.

Alla utvecklings- och förbättringsåtgärder som har beslutats ska genomföras dokumenteras i verksamhetsplanen, en del av Gävle kommuns modell för balanserad styrning. Dokumentationen sker i kommunens ledningssystem där ansvarig utses samt när åtgärden ska följas upp.

Under året 2020 har ledningsgruppen på Vuxenutbildningen beslutat att ingå i två kompetensutvecklingsprojekt: Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) samt fortbildning med Specialpedagogiska Skolmyndigheten (SPSM). Detta som ett led av en analys av våra resultat gällande betygsättning och avhopp.

Att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.

Dokumentationen sker i kommunens ledningssystem där ansvarig utses samt när åtgärden ska följas upp.

Huvudmannen ser till att det i verksamheterna bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever samt tar emot anmälningar om kränkande behandling från rektorer.

En gång per år, under augusti månad, jobbar alla medarbetare med att upprätta en plan mot kränkande behandling. Vid detta tillfälle analyseras resultaten av enkäten kring trygghet och studiero samt eventuella inkomna anmälningar om kränkande behandling. Analysen leder till åtgärder som sedan dokumenteras i kommunens ledningssystem.

Rutin finns för hantering av anmälningar, se bilaga.

Magnus Höijer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har i uppdrag att svara till skolinspektionen gällande vidtagna åtgärder för att avhjälpa påtalade brister efter uppföljning av tidigare beslut från Skolinspektionen inom Gävle kommun. Nämnden kommer att hantera ärendet för beslut på sammanträdet den 23 september 2020. Handläggare i ärendet har varit verksamhetschef för vuxenutbildningen Lisa Kvarnlöf, utredare Helene Svensson samt sektorchef Magnus Höijer.